

Leidinio lyg naujagimio gimimas – sunkus, jautrus ir nepamirštamas

Lina Skaburskaitė-Pakamorienė

Lina Skaburskaitė-Pakamorienė

Slaugytojams skirto laikraščio „Šalpusnis“, vėliau tapusio žurnalu „Slauga. Mokslas ir praktika“, sumanytoja ir redaktorė

Leidiny, visai kaip žmogus, perėjo visus etapus: gimė, augo, brendo ir pagaliau tapo solidžiu moksliniu recenzuojamu žurnalu, savo pavidalu pereinančiu į internetinę erdvę. Man, kaip akušerei ir žurnalistei, šiandien labai smagu žinoti, kad mano galvoje gimusi idėja turėti savo leidinį Lietuvoje slaugytojams ir akušeriams, ne tik tapo kūnu, bet gyvuoja jau trečią dešimtmetį. Tai ypatingas naujagimis, kurį laikiau savo rankose. Tą jaudulį, kai į rankas paėmiau pirmąjį laikraščio „Šalpusnis“ numerį, prisimenu ir šiandien. Tas gimimas nebuvo lengvas, nes techninės galimybės nė iš tolo nepriminė dabartinių, įstaigose dar tik buvo prasidėjusi kompiuterizacija. Pirmųjų straipsnių tekstus surinkau senu kompiuteriu buvusioje Sveikatos apsaugos ministerijoje, Gedimino prospekte, kur tuomet dirbau vyriausiąja akušere. Reikėjo lėšų, kad leidiny išvystų dienos šviesą, rasti, kas sukurtų maketą, o paskui – spaustuvę. Idėją ir leidinį priglaudė tuometinis Slaugos darbuotojų tobulinimosi ir specializacijos centro (dabar – Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centras) generalinis direktorius Juozas Ruolia ir Mokymo ir programų direktorė Loreta Gudeliene-Gudelevičienė.

Prieš daugiau kaip dvidešimt metų, kai didelė dalis Lietuvos žmonių strimgalviais puolė į įvairiaspalvį verslą ir siekti mokslo nebuvo įdomu ar populiariu, daug kas stebėjosi: kam akušerei reikalingos žurnalistikos studijos? Nekreipdavau dėmesio į kandžias ar pašaipias pastabas, naktinių budėjimų metu, nutaikiusi laisvesnę minutę, atkakliai ruošdavau egzaminams, o po šešerių metų žurnalistikos studijų Vilniaus universitete mano baigiamasis diplominis darbas buvo slaugos, akušerijos tema Lietuvos periodiniuose leidiniuose šimtmečio laikotarpyje.

Tuomet su džiaugsmu ir pakiliai galėjau įrašyti, kad Lietuvoje jau turime tokį leidinį, kuris publikuoja straipsnius apie slaugą ir akušeriją ir į kurį aktyviai kviečiami rašyti šių profesijų atstovai. Tai buvo mano idėja, savotiškas projektas, kaip dabar madinga sakyti. Prasidėjusios pirmosios išvykos į užsienio šalis, slaugytojų iš užsienio vizitai į Lietuvą dar labiau pastūmėjo tobulinti, plėsti šio leidinio turinį.

Pirmasis numeris buvo labai kuklus: nespalvotas, atspausdintas ant kreidinio popieriaus, kukliu pavadinimu – „Šalpusnis“. Tačiau svarbiausia – turinys, kuriame nušviesta Lietuvos slaugos ir akušerijos istorija.

Mes, redakcijos darbuotojai, važiuodavome į komandiruotes po Lietuvą, rašėme apie įdomius įvykius, patirtis. Sunkiausia šiame darbe buvo prikaldėti medikus parašyti straipsnį leidiniui, nes dauguma drovėjosi, nebuvo to niekada darę, nepasitikėjo savo jėgomis ir tvirtino, kad nesugebės. Prisiminkime, kad tuomet tokio dalyko kaip slaugos mokslas Lietuvoje dar nebuvo, o norinčios turėti universitetinį išsilavinimą slaugytojos ir akušerės studijavo universitetuose, siekdamos įgyti kitų dalykų aukštojo mokslo diplomus. Grįžtant į laikmetį, kuomet atsirado „Šalpusnis“, mes tik gaudėme naujienas kaip pirmuosius gaivaus oro gurkšnius, kad medicinoje visi darbuotojai esame svarbūs, ne tik gydytojai.

Labai įdomu buvo dalyvauti leidinio kūrybiniame procese, daug dirbome, diskutavome, ginčijomės. Kasmet jis gražėjo, tapo spalvotas, įvairesnis tiek turiniu, tiek išore. Man pačiai buvo dar vienas iššūkis kiekvieną mėnesį sugalvoti ir padaryti nuotrauką, kuri tiktų viršeliui, todėl į komandiruotes ir renginius važinėdavau su dideliu fotoaparatu kaip tikra fotožurnalistė.

Bėgant metams, leidinys išaugo savo kūdikiškus marškinėlius ir pakeitė pavadinimą į solidesnį – „Slauga. Mokslas ir praktika“. Keitėsi redaktoriai, darbuotojai, tačiau svarbiausia, kad leidinys niekada nenustojo eiti, net pačiais sunkiausiais laikotarpiais būdavo išleidžiami bent jungtiniai numeriai.

Prisipažinsiu, ne tik labai mėgstu skaityti, bet labai myliu knygas. Popierines knygas, ne elektronines. Tai atėję iš vaikystės, bet nieko negaliu su savimi padaryti ir neketinu, nebijau būti senamadiška. Suprantu, kad šiame amžiuje su aštriu dėmesiu ekologijai ir raginimu tausoti gamtą, medžius, taupome ne tik juos, bet ir laiką. Atėjo metas leidiniui įgauti virtualų kūną, neteksime galimybės paimti į rankas popierinį leidinį tie, kuriems tai patinka. Tačiau svarbiausia, kad naujoji karta būtų tokia pat išstverminga ir dar kūrybingesnė, kad nuolat galvose dūgztų idėjų spiečiai, kad neapleistų įkvėpimas ieškoti ir rasti aktualių temų, įdomių pašnekovų. Sunku sukurti, duoti pradžia, tačiau dar sunkiau tęsti nuveiktą darbą. Linkiu leidiniui ir visiems jo kūrėjams brandaus tęstinumo ir nesustoti kelyje, šviečiant Lietuvos slaugytojus ir akušerius.